acquirere poteſt vt arg.ff.de acqui.poſ.l.ij.ff.ad exhiben.l.tigni.§.item ſi z aliquis ſingularis homo ꝺ vniuerſitate offendat dominum ſeu adminiſtratorem dic ꝙ propter hoc vniuerſitas nõ amittet feudum ar.ſupra dictarũ legum. Non enim vniuerſitas de facili dolum facere poteſt niſi dicatur ꝙ vniuerſitas puniat̃ ex fcõ adminiſtratoris quo caſu punit̃ vniuerſitas.ſ.durãte adminiſtratione.ſed eo remoto uel mortuo redibit feudũ ad collegiũ uel uniuerſitatẽ ar.ꝫ.de capi.cora.§.fi.ff.de acqui.poſ.l.i.i fi.z de liber.uniuerſi.l.i. Et hec fuerũt verba Jo.ardi.in ſũma ſua in ti.q.mo.feu.ami.ſub rubricella an uaſallus uniuerſitatis z i carta.iij.de uaſallo uniuerſ. Quid aũt ſi nõ petijt inueſtiturã.j.debitum ip̃us dixi i dicto c.i.in fi.de capi.cora.vbi videas. Quero an iuriſdictiones z curie poſſint diuidi.z rñdet ꝙ ſic ad exemplum uſuſſr.niſi eſſent iuriſdictõẽs marchionatus ducatus uel comitatus ut hic.q̃ cũ talia exceptuent̃ uidẽtur oĩa alia icludi.l.cũ p̃tor.ff.ꝺ iudi.z pbat̃.ff.ſi ſui.uẽ.l.z ſi forte i.§.z ſi heredes z.ff.cõi di.l.cõi di.i.§.ſi duo z.§.cuʒ de uſuf.z ad.l.fal.in.l.i.i.§.ſi uſuff.z.ff.de uſufr.l.quot̃. Et fiet iſta diuiſio iuriſdi.uel per ad iudicationem uel alterius ãnis uel uni fiet locatio z pẽſio inter eos diuidet̃. Uel etiam p diuiſiõem territorij z regionis.cautõibus tñ interpoſitis de nõ impediẽdo ad inuiceʒ vt in.d.§.ſi duo z.§.cũ de vſufructu.z.l.itẽ q̃ʒuis in.§.i.z.ff.ꝺ aqua plu.ar.l.lutio in fi. Et ita determinat Jaco.ardiʒ.in ti.qui.mo.feu.amit.ſub rubricella vtrũ diuidi poſſit feuduʒ iuriſdictõis z curie.z Bal.hic.dicens ꝙ q̃ʒq̃ʒ ip̃a ſubſtãtia iuriſdictõis nõ poſſit diuidi q̃ eſt qd incorpale in ſe.tamẽ cõmoditas ipſius iuriſdictiõis bene poteſt diuidi.ff.ꝺ nego.ge.l.q aliena in.§.fi.z.ff.cõi diui.l.arbor.in §.aquarũ. Et ex p̃dictis infert Bal.cõtra duas ꝺterminatiões quas facit Bar.in.l.tutores in fi.ff.ꝺ admi.tuto.vbi ꝯſuluit i qõe facti ꝙ ſi duo vaſalli diuidũt feuda paterna z caſtra ſua z iuriſdictões inter eos z vnus delinquat i pte alterius ꝙ non poterit per ip̃m puniri.q̃ iſta iuriſdictio adhuc ẽ inter ambos iſolidũ.z par in parem nõ hʒ imperiũ. Et hãc ſuã determinatõem ꝓbat p iſtũ tex.z p no.in.l.cõi diuidũdo in prin.ff.cõi diui.ſed dixit bal.ꝙ iſta determinatio ꝓcederet in iuriſdictõibus marchie ducatus z comitatus. Sed in alijs iferioribus nõ,q̃ in iſtis cadit vera diuiſio adminiſtratõis vt.ꝫ.dictũ eſt.facit qõ dixit Guil.ꝺ cu.in.l.fi.ff.ꝺ rerũ diuiſi.z vide eundẽ Bal.in.c.i.in fi.qualiter iura.de.vaſ. Secundo ibidẽ dixit Bar.ꝙ pp tale delictũ poſſet dñs eoꝝ aduocare ad ſe iuriſdictõem vtriuſqʒ z totum feu.cũ ad quẽlibet ptineret in ſolidũ qõ nõ ẽ verũ ſm Bal.p.l.ſiqs ſit.ff.ſolu.ma.z per.l.gallus in.§.z qd ſi trñ.ff.ꝺ lib.z poſtu.z.l.loci corpus.§.ſi fundus.ff.ſi ſui.vẽdi. Et puto ꝙ Bal.dicat veꝝ.q̃ hic p̃ſupponit̃ ꝙ feudũ erat pãtrnum quo cãu ex tali delicto cõmiſſo in aliũ q̃ʒ in dñm dʒ admitti frater tanq̃ʒ agnatus excluſo dño ꝓut dixi.ꝫ.que fuit prima cã he.amit.in.§.fi.in cõcluſionibus. Quero an p ſtatutũ vel cõſuetudineʒ poſſet induci ꝙ iſte regales dignitates diuidant̃.z Jo.an.i addi.ſpecu.ti.ꝺ feudis ſup rubrica ver.nõ omittam videt̃ tenere ꝙ ſic ſi impatoribus ſciẽtibus hoc fiat ar.ff.ꝺ leg.l.ꝺ qbus.ff.de ꝯtrahen.emp.l.ſi in emptõe.§.oĩum ꝺ mu.z ho.l.munerũ.§.mixta de aqua plu.ar.l.i.in fi.z.l.in ſumma ꝺ aqua coti.z eſti.l.hoc iure.§.ductus aque.de qua tñ qõne dic plene p eũ in loco.ꝫ.allegato vbi argu.plurima hincinde facit z qõ tangit̃ in.c.fi.extra ꝺ ꝯſue.z qõ.ꝫ.dixi

Quero qd ſi duo hñt domũ cõem in feudũ.z vnus ſolus eã habitauerit altero abſẽte an teneat̃ ſoluere alteri partem penſionis dic ꝙ nõ.quia habet ius in qualibet ceſpite terre z in qualibet pte domus pro indiuiſo z ſic ſuo iure vſus ẽ.l.merito.ff.pro ſocio. Et ad hoc bene facit qõ no.glo.magna in fi.in.l.ſabinus.ff.pro ſocio z tenet riʒar.malũ.i.l.ſi quis putãs in.§.fine.ff.famil.herc.z ibi per hoc.facit qõ dixit dy.i.c.i re cõi.ꝺ reg.iuris li.vi. Quero quid ſi duo fratres marchiones diuidũt bona ſua inter ſe hoc modo.q̃ ad vnũ peruenit tota marchia.ad aliũ puenerũt omnia alia bona alodialia.an teneat talis diuiſio. Et dic ꝙ ſic.q̃ quo ad marchionatũ nõ ẽ facta diuiſio vt probat̃ in.l.z puto in.§.primo.ff.fami.herc.z in dicta.l.ſi quis putãs.§.penul.cõi diuidũ.z ſenſit glo.i l.ſi familie.C.fam.her.facit dictũ.c.omnes.ſi ꝺ feu.fue.contro. Et hoc intelligas verũ ſm an.de iſer.niſi talis diuiſio fuiſſet facta in fraudẽ domini vt q̃ totũ feudũ ex diuiſione ꝺuenit ad illũ qui habebat filios.ſed bona allodialia ad illuʒ qui penitus ñ habebat.neqʒ ſperabat habere.z feudum erat nouum. Ita ꝙ ad dominuʒ portio ſua debebat reuerti per.c.i.ſupra de bene.fra.quia tũc talis diuiſio nõ teneret in preiudiciũ dñi.ar.i.§.callidis.ꝫ.co.z.ff.que in frau.credi.l.i.z ita intelligi debet dictũ.c.omnes ſecunduʒ ipſuʒ An.ꝺ yſer. Quero qd ſi marchioni vel duci cõcedantur noua caſtra ꝺ nouo an intelligant̃ eſſe ꝺ marchionatu vel ducatu vt habeant eandẽ naturã.z dixit Bal.ꝙ nõ p.l.in agris.ff.de acqui.re.do. Quero datũ ẽ feudũ ꝺ nouo duobꝰ p idiuiſo. Iſti poſtea diuidũt inter ſe.ita ꝙ vnus habet duas partes alter tertiã. Iſte q hʒ ſolũ tertiã ptem morit̃.ita ꝙ portio ſua dʒ reuerti ad dominum vt in.d.c.i.ꝫ.de be.fra.vel aliter portio ipſius deficit z dʒ redire ad dñm.an tũc dominus debet habere ſolũ illã tertiã partẽ puẽtã ad illum vaſallum ex diuiſione an vero integram medietatẽ.z rñdeo ſm an.de iſer.ꝙ debet habere medietatẽ integram.imo dicit ipſe z fortius ꝙ dominus poſſet incõtinẽti reuocare quaſi cenſeat̃ alienatio ultra medietatẽ p prin.huius.l.z.ff.ꝺ uaſal.qui cõtra cõſti.lotha.in.c.i. Ultimo ad materiam p̃ſentem adducas plura q̃ ſcripſi in dicto.c.omnes filij z uide in remiſſionibus quas ibi in utroqʒ iure adduxi z qõ dixi ſupra ꝺ alie.feu.in.§.fi.z p Bal.in.l.ſi plures.C.de cõdi.inſtis.de materia aũt diuiduiz indiuidui ſi iſtrui cupis uide Barto.ff.de uerbo.oblig.l.ſtipulationes nõ diuiduntur z Jo.and.in addi.ſpeculi ti.de feudis ſup rub.z Bal.in dicta.l.ſi plures z in.l.pro hereditarijs.C.ꝺ hẽdi.act.z qõ dixi ſupra ꝺ fra.ꝺ nouo bene.inueſti.in.c.i.z p Jaco.ardiʒ.in ſumma ti.ꝺ ſucc.feu.ſub rubri.in feu.regni marchie ducatꝰ zc̃.

Inſuper. Quia nõ ſoluʒ vaſal.priuatur feudo qñãdo cõtemnit dominum ſuũ alienãdo feudum ſine ip̃iꝰ domini voluntate vt ſupra in priu.ti.viſum eſt. Uerum etiam quãdo cõtẽnit ip̃m ñ ſatiſfaciẽdo ꝺ offenſa illata ip̃i dño vt hic. Merito interſeruit iſtuʒ.§.ſub hoc titulo prout in ſimili dixi ſupra eo.in §.firmiter in prin. Et diuitur in tres partes quoniam in prima oſtendit quid habet agere pater pro offenſa illata p eius filiuʒ aduerſus dominũ ſuũ. In ſcõa oſtẽdit quid iuris quãdo filius offendẽs cõtemnit ſatiſfacere. In tertia extendit p̃dicta ad alios domeſticos uaſalli offendentes dñm.ſcõa ibi ſinaũt.tertia ibi pariqʒ.

Cãus. Si filius aut domeſticus uaſalli offendat dominũ debet deduci p ip̃ʒ uaſal.ad ſatiſfaciẽdũ domino.aut eos a ſe ſepet. Si võ filius offendẽs recuſat ſatiſfacere nõ ſuccedet in dicto feudo poſt mortem vaſalli.h.d. In tex.ibi offenderit.ſ.tali offenſione.quã ſi pater feciſſet amitteret feudum ſm An.de yſer. Ibi p̃uabitur.ſ.p ſniam ar.in.c.i.ſupra quo tempo.mil.ſm An.ꝺ yſer.facit quod dixi ſupra eo.in.§.callidis. Ibi z filius.ſ.offendens. Ibi cõtemnit.hoc eſt quia ip̃e filius nõ vult ſatiſfacere.ibi niſi prius.ſ.viuente adhuc patre quia mortuo patre iſta ſatiſfactio nõ ſatiſfaceret cum pater mortuus eſſet in capax propter delictum ſuũ vt.ff.de leg.p̃ſtandis.l.item veniunt niſi dominus eum ſponte in amicitiam acciperet ar.ff.de adimẽ.lega.l.ꝙ ſi iterum z.C.fami.herciſ.l.in ip̃ius ſm Bald.ibi faciat.vʒ vt requiſitus a domino deducat domeſticum ad ſatiſfaciendum domino aut ſeperet illum a ſe. Et domeſtici intelligunt̃ omnes illi quos ſecum hʒ in domo.l.qui iuriſdictioni z.ff.ꝺ iuridic.om.iudi.z.l.preſenti.C.ꝺ his qui ad eccl.cõfu.z in gloſella fi.hic poſita z vide qõ no.ſupra i ti.qualiter vaſallus debet iurare fi.i.c.i.§.i. No.ꝙ vaſallus tenetur deducere filium ſeu domeſticum delinquentem ad ſatiſfaciendum domino pro dicta offenſa.vel eos a ſe ſepare. Et ẽ ratio quia vaſallus tenetur adiuuare dominum cõtra omnes z filios z fratres z priʒ ſi poteſt ante delictuʒ z offenſam ꝯmiſſam vt ſupra hic ſin t̃ lex in fi. Unde ſimiliter poſt delictum cõmiſſuʒ debet eos reducere ad ſatiſfaciendum vel ſaltẽ ad eos ſepandũ a ſe. Et hoc infertur ꝙ tẽpore offenſe cõmiſſe iſte offendens ſtabat cum vaſallo.vnde ſi ñ habitaret cum vaſallo tunc pater excuſabatur a pena quãq̃ʒ non ſepet.quoniam ſepare nõ poteſt poſtq̃ʒ ſecum nõ habitat cum priuatio p̃ſupponat habitum.l.remittit.ff.de iureiurã.nam ibi nõ ẽ liberatio vbi nõ eſt obligatio vt.ff.de verbo.oblig.l.decem. Sʒ tamen quãtum reſpectu ip̃ius filij nolentis ſatiſfacere bene remanebit pena quia mortuo patre nõ ſuccedet in feudo ſm An.ꝺ yſ.z ꝓbatur in.c.ij.ſupra ꝺ capi.qui curi.ven. No.q̃ʒ maior reputat̃ ingratitudo vaſalli delinquẽtis in dominum poſt gratiam cõſumatam.q̃ʒ ante qõ patet quia tempore quo tenet feudum ſi relinquat amittit illud vt ſupra que fuit prima cauſa bene.ami.in.§.porro. Si vero delinquat anteq̃ʒ ad feudum vocetur poteſt p ſatiſfactioneʒ ſummouere obſtaculum ſui delicti vt hic z in dicto.c.ij.ſupra ꝺ capi.qui curi.vendi.facit ad p̃dicta qõ dixit Cy.in.l.fi.C.ꝺ lib.z eoꝝ lib.z qõ dixi ſupra de ſucce.feu.in.§.i. Quero cũ gl.prima qd ſi dominus promiſit mihi feu.ego poſt dictam promiſſioneʒ z cõceſſionem feudi.ſed anteq̃ʒ haberem inueſtiturã de dicto feudo cõ